U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **V. K. N.**, zastoupen Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem náměstí 28. října 1898/9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2019, č. j. OAM-42/ZA-ZA11-HA08-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 8. 2019, č. j. 61 Az 18/2019 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 11. 1. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný vydal dne 20. 2. 2018 napadené rozhodnutí, kterým žalobci neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) neshledal důvodnou a zamítl ji. Žalobcem tvrzené skutečnosti (problém se získáním zaměstnání a ekonomickým zabezpečením žadatele a jeho rodiny z důvodu nepříznivé hospodářské situace v zemi původu, obavy z nátlaku věřitelů z důvodu nesplaceného dluhu) nejsou dle krajského soudu důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. K žalobcovým obavám z nedostatečné ochrany ze strany státních orgánů před pronásledováním věřiteli krajský soud uvedl, že jsou pouze hypotetické. Podle dostupných informací o poměrech v zemi původu existují možnosti požádat příslušné státní orgány o pomoc proti případným nezákonným zásahům, o kterou

však žalobce dosud nikdy nepožádal. Soud konstatoval, že hlavním důvodem žádosti byla potřeba další legalizace žalobcova pobytu na území ČR, neboť ji podal až v době, kdy mu hrozilo nucené vycestování z území. Podle krajského soudu postupoval žalovaný správně, pokud žalobci neudělil ani doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný totiž správně poukázal na to, že jím citované případy šikany či uvěznění vietnamských občanů vracejících se do vlasti poté, co neúspěšně žádali o azyl v zahraničí, nijak nesouvisí s jeho situací.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel předně tvrdí, že mu žalovaný měl udělit humanitární azyl, protože není schopen si v zemi původu obstarat obživu pro sebe a svou rodinu bez peněžních prostředků nebo osobních kontaktů, kterými by si zajistil protekci. Žalovaný měl stěžovateli udělit humanitární azyl také z toho důvodu, že mu hrozí pronásledování ze strany jeho věřitelů při vymáhání dluhů a existuje zde důvodná obava, že ochrana, kterou by mu mohly poskytnout orgány veřejné moci v zemi původu, nebude dostatečná a včasná.

[4] Stěžovatel dále namítá, že mu měl žalovaný udělit doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nelze předjímat, zda stěžovatel nebude vystaven perzekuci ze strany vietnamských orgánů, neboť požádal o mezinárodní ochranu. Žalovaný i krajský soud nesprávně uvedly, že účelem podané žádosti je legalizace pobytu stěžovatele, neboť legalizace pobytu je pouze prostředkem k dosažení cíle žádosti, jímž je ochrana před výše uvedenými skutečnostmi.

[5]
Kasační stížnost je dle stěžovatele přijatelná, neboť brojí proti tomu, aby byly plošně zamítány žádosti o mezinárodní ochranu, které žadatel nepodá bezprostředně po příjezdu do ČR. Žadatele, kteří zde již nemohou pobývat na základě některého z pobytových oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), by „opožděnost“ podání žádosti o mezinárodní ochranu neměla diskvalifikovat, pokud u nich existují azylově relevantní důvody.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na obsah správního spisu a na své vyjádření k žalobě. Uvedl, že stěžovatelem uvedené skutečnosti nelze označit jako azylově relevantní. Uzavřel, že v jeho případě neshledal existenci důvodů k udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti shledal, že jsou splněny podmínky řízení, kasační stížnost byla podána včas a je přípustná.

[8] Projednávaný případ je věcí týkající se mezinárodní ochrany. Soud se proto zabýval otázkou, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb.,

soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy zda svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O žádný z těchto případů se však ve věci stěžovatele nejedná. Kasační stížnost proto soud vyhodnotil jako nepřijatelnou.

[10] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[11] Stěžovatel předně tvrdí, že mu žalovaný měl udělit humanitární azyl. Na udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu není právní nárok, lze jej udělit jen v případech hodných zvláštního zřetele, a i v takových případech je přiznání humanitárního azylu věcí správního uvážení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Míra volnosti žalovaného při rozhodování o udělení humanitárního azylu je omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55), a tímto zákazem je také limitován soud při přezkumu rozhodnutí o neudělení této formy azylu (viz rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64). Přes výše uvedené považoval Nejvyšší správní soud za nutné výslovně uvést, že některé důvody nelze považovat za „důvody hodné zvláštního zřetele“, jež by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu. Konstatoval tak i o důvodech tvrzených stěžovatelem. Důvodem hodným zvláštního zřetele dle soudu totiž nejsou obtíže žadatele o azyl stran obživy (viz rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 – 54) ani obtíže žadatele spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu (viz rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64).

[12] Stěžovatelovy obavy z nepřiměřeného postihu za podání žádosti o azyl, který by mohl představovat hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu z důvodu jeho snah o získání azylu v zahraničí (např. v souvislosti s uvězněním kvůli podmínkám panujícím ve vietnamských věznicích), nejsou opodstatněné. Především platí, že existuje zákonná povinnost žalovaného i správních soudů nevyzradit identitu žadatele o mezinárodní ochranu potenciálním původcům pronásledování nebo vážné újmy dle § 19 odst. 2 zákona o azylu, a proto není žádný důvod se domnívat, že by se vietnamské orgány měly o žádosti stěžovatele vůbec dozvědět. Ze zpráv o zemi původu citovaných žalovaným vyplývá, že vláda omezuje pohyb těch jedinců, kteří byli odsouzeni v souvislosti s jednáním směřujícím proti národní bezpečnosti, případně těch, kteří

vyjadřují kritiku vůči vládě, přestože ústava zaručuje svobodné cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci. Další zprávy o zemi původu založené ve spise potvrzují, že vláda zabraňuje vycestování ze země politickým aktivistům. Ze stěžovatelovy výpovědi ve správním řízení vyplývá, že dosud nevyvíjel žádnou politickou činnost, neměl nikdy žádné potíže s vietnamskou státní mocí, vycestoval do ČR za účelem výdělečné činnosti zcela legálně již v roce 2007 a opakovaně a bez potíží i v roce 2017. Lze uzavřít, že občanům navracejícím se do Vietnamu bez dalšího nehrozí vážný postih, a to je i případ stěžovatele.

[13] Otázka, kdy stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu a z jakých případných důvodů tak neučinil neprodleně, není v nyní posuzované věci rozhodující. Pozdější podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany může snižovat věrohodnost žádosti, nemůže však být důvodem vylučujícím udělení mezinárodní ochrany v případě, že by žádost i tak byla opodstatněná, tj. pokud by jím uváděné důvody byly shledány tzv. azylově relevantními. To však, jak již bylo vysvětleno, není případ stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu dotčených ustanovení podaného v související judikatuře. Otázky nastolené v kasační stížnosti nejsou judikaturou řešeny rozdílně, nebylo třeba učinit judikaturní odklon a soud ani neshledal zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávní sféry stěžovatele. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu